

KRÓLESTWO BELGII

PODSTAWOWE INFORMACJE

Powierzchnia	30 528 km ²
Liczba regionów	trzy regiony: Flandria, Walonia, Bruksela - stolica
Ludność	11,15 mln
Głowa państwa	Król Filip I Koburg
Premier	Elio Di Rupo (od 2011 r.)

Królestwo Belgii jest państwem federalnym, w którym funkcjonują trzy regiony (Flandria, Walonia, Bruksela) oraz trzy Wspólnoty językowe (francuska, niderlandzka i niemiecka). Wspólnoty posiadają daleko posunięte uprawnienia w zakresie kultury oraz spraw socjalnych, zaś regiony dysponują autonomią w wielu dziedzinach, między innymi w zakresie polityki gospodarczej i promocji eksportu. Zarówno władza ustawodawcza, jak i wykonawcza sprawowane są na szczeblu federalnym, regionalnym oraz na szczeblu Wspólnot; rząd federalny nie posiada władzy zwierzchniej w stosunku do regionów i Wspólnot. Reforma państwa zmierza w kierunku coraz większej decentralizacji władzy, uproszczenia przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i ułatwienia kontaktów z administracją. 6 grudnia 2011 roku, po blisko półtora rocznych negocjacjach politycznych, wyłoniono nowy rząd federalny, na czele którego stanął Elio Di Rupo.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
PKB (w mld euro)	339,1	336,7	348,6	362,1	368,8	369,0	372,6
PKB na 1 mieszkańca (w tys. euro)	32 400	31 600	32 700	33 600	34 000	34 300	34 650
PKB (dynamika w %)	1,0	-2,8	2,3	1,8	-0,1	0,2	1,2
Deficyt budżetowy w %PKB	-1,3	-5,5	-3,8	-3,7	-3,9	-2,9	-3,1
Dług publiczny w %PKB	89,6	95,7	95,5	97,8	99,6	101,4	102,1
Stopa bezrobocia (w %)	7,0	7,9	8,3	7,2	7,6	8,0	8,0
Inflacja (w %)	4,5	0,0	2,3	3,4	2,6	1,3	1,6
Eksport (w mld euro)	229,6	188,3	214,6	243,5	245,6	-	-
Import (w mld euro)	234,9	189,5	217,5	249,4	251,2	-	-

Źródło: Eurostat, European Economic Forecast, Spring 2013

*dane wstępne

**prognoza

SYTUACJA GOSPODARCZA

Belgia należy do grona najwyżej rozwiniętych gospodarek świata. Udział usług w tworzeniu dochodu narodowego sięga 70%. Belgijski sektor usług charakteryzuje się rozbudowanym systemem infrastruktury logistyczno-transportowej (lądowej, kolejowej, portowej-dalekomorskiej i wodno-lądowej) oraz pozycją Antwerpii - jako ważnego światowego centrum obróbki, handlu międzynarodowego i dystrybucji kamieni szlachetnych (diamentów), m.in. za pośrednictwem giełdy diamentowej. Diamenty przeznaczone są zarówno do produkcji biżuterii, jak i do wielu zastosowań przemysłowych. Najważniejszymi gałęziami przemysłu belgijskiego są: chemia, przemysł metalurgiczny, elektro-maszynowy (w tym produkcja samochodów) oraz branże spożywcza i tekstylna. Zdecydowana większość produkcji chemicznej ulokowana jest we Flandrii. Wokół Antwerpii powstał potężny klaster przemysłu chemicznego, co jest poważnym ułatwieniem dla eksportu oraz importu tych wyrobów przez port w tym mieście. Belgia posiada 8%-y udział w obrotach europejskiej branży chemicznej oraz 17%-y udział w europejskim eksporcie produktów chemicznych. Belgijski sektor bankowy ma długie tradycje, a ilość banków na jednego klienta stawia Belgię na czołowym miejscu w świecie. Kryzys finansowy 2008-2009 znacznie osłabił pozycję wielu banków belgijskich (KBC, Dexia, Fortis itp.), a równocześnie banki zagraniczne znacznie umocniły swe wpływy na rynku finansowym w Belgii. Obecnie, po przejęciu grupy Fortis przez BNP Paribas, ponad 80% banków działających w Belgii, kontrolowanych jest z zagranicy, w tym 1/4 banków podlega kontroli kapitału francuskiego.

Gospodarkę Królestwa Belgii charakteryzował w roku 2013 umiarkowany wzrost, co pokazują wskaźniki ekonomiczne zaprezentowane przez Narodowy Bank Belgii. Ożywienie belgijskiej gospodarki przyczyniło się do wzrostu PKB, który w 2013 roku był szacowany na 0,2%. To dobry wynik na tle krajów strefy euro, w których w tym samym okresie przewidywano przeciętny spadek PKB o 0,4%. Prognozy dla Belgii na rok 2014 wskazują na dalszy wzrost o 1,1%, takie samo przyspieszenie wzrostu gospodarczego jest oczekiwane w całej strefie euro.

Wielkość belgijskiego eksportu nieznacznie wzrosła i razem ze spadkiem importu przyczyniła się do poprawy wskaźnika eksportu netto. Ponadto rok 2013 był dla Belgii okresem zwiększonych wydatków konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych. Oczekuje się, że trend ten będzie kontynuowany i w roku 2014 konsumpcja prywatna będzie zwiększała się wraz ze wzrostem dochodu rozporządzalnego. Umiarkowany wzrost belgijskiej gospodarki nie będzie jednak miał wpływu na poprawę sytuacji na rynku pracy. Na rok 2014 prognozuje się wzrost stopy bezrobocia do poziomu 9,1%. Stopa inflacji z poziomu 1,2% w roku 2013 wzrośnie do poziomu 1,3% w roku 2014. Deficyt finansów publicznych ma się utrzymać na niezmiennym poziomie 2,8% PKB. Wysokość podatków bezpośrednich w Królestwie Belgii plasuje się wśród najwyższych w Unii Europejskiej.

POLITYKA GOSPODARCZA

Gospodarkę Królestwa Belgii charakteryzował w roku 2013 umiarkowany wzrost PKB, który był szacowany na 0,2%. W latach 2012-2013 rząd belgijski musiał dokonać daleko idących oszczędności w celu poprawy dyscypliny budżetowej. Pogorszenie koniunktury oraz podejmowane działania oszczędnościowe niekorzystnie rzutowały na dynamikę obrotów handlowych z zagranicą, w tym z Polską. Rząd stawia sobie za cel wcielenie w życie serii rozwiązań regulujących system finansowy (lub ich poparcie na poziomie europejskim). W programie rządowym dużo miejsca poświęca się utrzymaniu przez Belgię jej modelu socjalnego. Jednocześnie utrzymanie modelu socjalnego nie będzie jednak możliwe

bez pobudzenia koniunktury gospodarczej. Świadom tego wyzwania premier Di Rupo nawiązuje do projektów wspierających rozwój przedsiębiorczości: Podkreśla również, że wyjście z kryzysu gospodarczego zależy od uzdrowienia finansów publicznych i poprawy wiarygodności Belgii na światowych rynkach. Dla przeciwdziałania skutkom kryzysu gospodarczego rząd federalny wdrożył program stabilizacji gospodarki na lata 2011-2014. Zasadniczym jego elementem jest polityka zatrudnienia, wzmocnienie ubezpieczeń społecznych, reforma emerytalna, walka z ubóstwem, zwiększenie środków na badania i rozwój oraz wsparcie dla przedsiębiorstw. Kolejnym elementem działań antykryzysowych będzie reforma systemu emerytalnego, która ma zapewnić bezpieczeństwo socjalne bazując na zasadzie solidarności. Jednym z jej elementów jest opóźnienie możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę (62 lata zamiast 60). Skomplikowana sytuacja strukturalno-polityczna w Belgii przekłada się na wyniki gospodarcze tego kraju. Z drugiej jednak strony silna pozycja gospodarcza poszczególnych regionów (zwłaszcza Flandrii, ale także poważny rozwój Walonii) oraz działania podjęte przez rząd federalny pokazują, że gospodarka Belgii po okresie spowolnienia powraca powoli na ścieżkę rozwoju. Program obecnego rządu to klasyczny przykład dylematów, przed którymi stoją dziś europejskie rządy, gdzie konieczność pobudzenia słabnącego wzrostu wydaje się być trudnym zadaniem w kontekście ratowania równowagi budżetów publicznych.

STANOWISKO BELGII W SPRAWACH EUROPEJSKICH

Na forum europejskim Belgia popiera skuteczniejszą walkę z kryzysem ekonomicznym poprzez ustanowienie nowych mechanizmów zapobiegawczych; działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego poprzez wspieranie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej oraz realizację postanowień konferencji klimatycznej w Kopenhadze z 2009 r.; kontynuację budowy przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii przez działania na rzecz ustanowienia wspólnej polityki azylowej, poprawę koordynacji współpracy w zakresie walki z nielegalną imigracją i przestępczością zorganizowaną; budowę spójnego modelu społecznego poprzez zwiększenie zabezpieczenia społecznego obywateli Unii oraz podniesienie standardów ochrony zdrowia; wzmocnienie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii przez budowę Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych. Opowiada się również za zakończeniem negocjacji akcesyjnych Unii z Chorwacją, rozpoczęciem negocjacji akcesyjnych z Islandią i kontynuacją negocjacji z Turcją, a także wzmocnieniem współpracy Unii z państwami Afryki i Azji.

W czasie poprzednich Rad Europejskich. Belgia poparła ratyfikację Paktu Fiskalnego i Paktu na Rzecz Wzrostu i Zatrudnienia. Ponadto funkcję przewodniczącego Rady Europejskiej pełni obecnie były belgijski premier Herman Van Rompuy. Belgia sprawowała ostatnio prezydencję w UE od 1.07-31.12.2010r.

RAMY PRAWNO-TRAKTATOWE

Regiony Królestwa Belgii są uprawnione do podpisywania umów międzynarodowych. Rząd RP podpisał w dn. 6.06.1994 r. kompleksową umowę o współpracy z Rządem Flandrii oraz w dn. 10.10.1996 r. podobną umowę z Rządem Wspólnoty Francuskiej Belgii i Rządem Walonii. Obie te umowy stwarzają ułatwienia dla pogłębienia kontaktów w dziedzinie współpracy gospodarczej, nauki, kultury i sztuki itp., głównie zdecentralizowanej.

Z dniem 1.05.2004 r. weszły w życie postanowienia Traktatu Akcesyjnego podpisanego w dn. 16.04.2003 r. Tym samym, Polska wyraziła zgodę na przyjęcie całości wspólnotowego dorobku prawnego. Dla niektórych regulacji i swobód Traktat przewiduje okresy przejściowe, z określonym kalendarzem ich pełnej implementacji. Bilateralne umowy międzyrządowe regulują niektóre kwestie związane ze współpracą gospodarczą.

Do najważniejszych należą:

- Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Belgii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, zapobiegania oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów i majątku z 20.08.2001 r.
- Umowa między Rządem PRL a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji z 19.05.1987 r.

POLSKO-BELGIJSKA WYMIANA HANDLOWA

Zgodnie z danymi MG, polsko-belgijskie obroty towarowe w 2013r. osiągnęły wartość ponad 6,9 mld EUR i zamknęły się ujemnym dla Polski saldem handlowym w wysokości ok. - 200 mln EUR (wobec -440 mln EUR w 2012 r.). Podkreślić należy korzystną zmianę w saldzie handlowym Polski w porównaniu do lat poprzednich. W 2013 roku Belgia znalazła się na 9. miejscu wśród partnerów gospodarczych Polski z UE i pozostaje od szeregu lat ważnym partnerem handlowym Polski.

Charakterystyczną cechą polsko-belgijskiej wymiany handlowej jest jej silna koncentracja na regionie Flandrii. Z Flandrią realizujemy około 85% łącznych obrotów między Polską i Belgią, na Walonię przypada 13%, a na Stołeczny Region Brukseli 2%. Ujemne dla Polski saldo handlowe występuje w handlu z Flandrią i Walonią, jedynie w handlu z Regionem Stołecznym Brukseli posiadamy nadwyżkę.

Głównymi grupami towarowymi w eksporcie do Belgii w 2013 r. były:

• urządzenia mechaniczne i elektryczne	17,96%
• pojazdy mechaniczne	16,92%
• tworzywa sztuczne	11,69%
• wyroby metalurgiczne	9,97%
• wyroby różne	8,01%

Głównymi grupami towarowymi w imporcie z Belgii w 2013 r. były:

• tworzywa sztuczne	17,58%
• produkty przemysłu chemicznego	16,96%
• wyroby metalurgiczne	14,68%
• pojazdy mechaniczne	13,76%
• urządzenia mechaniczne i elektryczne	10,59%

W polskich dostawach do Belgii maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny oraz pojazdy stanowiły łącznie prawie 35% eksportu. Tendencja ta utrzymuje się od kilku lat i wskazuje na pozytywne zmiany i unowocześnienie polskiego eksportu, w którym dominują towary wysoko przetworzone. Najważniejszymi towarami sprzedawanymi do Belgii były: części i akcesoria samochodowe, pojazdy samochodowe, oleje ropy naftowej, siedzenia samochodowe, meble do siedzenia, kable metalowe, itp.

Największy udział w naszym imporcie z Belgii miały wyroby przemysłu chemicznego (polimery etylenu, polimery akrylowe, polimery propylenu), niemniej jako pojedynczy towar największą ilość stanowiło mięso wieprzowe. Oprócz tego importowano pojazdy samochodowe, ciągniki, leki. W handlu polsko-belgijskim w 2013 r. (podobnie jak w latach poprzednich) najwyższe dodatnie saldo dla Polski występuje w branży urządzeń mechanicznych oraz w branży produktów mineralnych. Natomiast największy deficyt odnotowuje się w branżach: wyrobów chemicznych i tworzyw sztucznych.

Wymiana handlowa Polska-Belgia w latach 2009-2014 (w mln EUR)

	2009	2010	2011	2012	2013*	Dynamika 2013 2012	1 miesiąc 2014*	Dynamika 2014 2013
Obroty	4 863,66	6 056,28	6 555,9	6 432,8	6 935,7	108	607,5	113
Eksport	2 368,20	2 852,74	3 177,3	2 996,4	3 367,8	112	294,5	113
Import	2 495,46	3 203,54	3 378,7	3 436,4	3 567,8	104	313,0	113
Saldo	-127,26	-350,80	-201,4	-440,0	-199,9	-	-18,5	-

Źródło: /GUS/

* dane wstępne

WSPÓŁPRACA INWESTYCYJNO-KAPITAŁOWA

W ostatnich latach nastąpiło wyraźne przyspieszenie napływu kapitału belgijskiego na rynek polski i tendencja ta utrzymuje się nadal. Wg danych GUS w Polsce zainwestowało i działa ponad 500 przedsiębiorstw z udziałem kapitału belgijskiego. Wśród inwestorów belgijskich najwięcej jest firm małych i średnich, które dominują również w gospodarce wewnętrznej. Firmy te plasują swe inwestycje w różnych dziedzinach gospodarki, a głównie w sektorach: finansowo-ubezpieczeniowym, energetycznym, spożywczym, materiałów budowlanych, maszyn rolniczych i usług komunalnych.

Według danych Narodowego Banku Polskiego na koniec 2012 r. zobowiązania z tytułu belgijskich inwestycji bezpośrednich w Polsce wynosiły 4,9 mld EUR (netto). Plasowało to Belgię na 11. miejscu na liście państw UE inwestujących w naszym kraju.

Jedną z ważniejszych belgijskich inwestycji zagranicznych w Polsce w ostatnich latach była kontynuacja rozpoczętej w 2010 inwestycji belgijskiej grupy SEA-Invest w Porcie Północnym i Rudoporcie w Gdańsku. Sea-Invest zamierza stworzyć w Porcie Północnym swoje centrum na Europę i najważniejszą bazę przeładunkową na Bałtyku. Inwestycja SEA-Invest o wartości 70 mln EUR pozwoli zdynamizować proces przekształcania się gdańskiego portu w największego operatora przeładunkowego towarów masowych w obszarze Morza Bałtyckiego.

Jak wynika z informacji uzyskanych w BNB, w 2012r. odnotowano napływ kapitału z Belgii w wysokości 320 mln euro bezpośrednich polskich inwestycji kapitałowych (FDI). W statystykach NBP wykazywane były natomiast przepływy kapitałowe zaliczane do kategorii inwestycji bezpośrednich (na koniec 2012 r. wynosiły 2,3 mld EUR).

Należy podkreślić, że w Belgii rejestrowanych jest coraz więcej małych polskich firm, często jednoosobowych, które zajmują się świadczeniem usług budowlanych, remontowych itp. głównie w oparciu o pracowników sprowadzanych z Polski. Wg urzędu zajmującego się rejestracją tego typu działalności (INAST) w 2012 zarejestrowanych było 8054, w tym 2448 firm budowlanych. Firmy te nie są zaliczane do kategorii FDI, lecz w wyniku ich działalności może w przyszłości nastąpić zwiększenie zainteresowania lokowaniem bezpośrednich inwestycji w Belgii przez polskie podmioty gospodarcze. Tworzenie takich przedsiębiorstw aktywnie wspierają władze terytorialne (na szczeblu miast, gmin, prowincji) z uwagi na to, iż przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy i do aktywizacji życia gospodarczego w warunkach osłabionej koniunktury.

SWOBODA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I DOSTĘP DO RYNKU PRACY

Z dniem 1 maja 2004 r. rząd belgijski podjął decyzję o wprowadzeniu 2-letniego okresu przejściowego w przepływie pracowników z nowych krajów członkowskich, w tym z Polski. Utrzymane zostały długotrwałe i skomplikowane procedury administracyjne dotyczące uzyskiwania zezwoleń na pobyt i pracę w tym kraju. 24 lutego 2006 r. rząd belgijski zdecydował o przedłużeniu okresu przejściowego w dostępie do rynku pracy dla obywateli 10 nowych krajów członkowskich. Otwarcie rynku pracy może nastąpić, gdy spełnione zostaną odpowiednie warunki, w szczególności gdy przestrzegane będą warunki pracy i wynagrodzenia cudzoziemców na równi z pracownikami belgijskimi. Rząd belgijski na mocy dwóch rozporządzeń królewskich wprowadził od 1 czerwca 2006 r. częściowe otwarcie rynku pracy (tylko w zawodach deficytowych, opublikowanych oddzielnie na listach dla regionu flamandzkiego, walońskiego i dla Brukseli) poprzez pewne ułatwienia w zakresie wydawania pozwoleń na pracę typu B, w uproszczonej procedurze (dla osób z nowych krajów członkowskich, szczególnie w sektorach i regionach, w których występują braki rąk do pracy jw., jednak pod warunkiem przestrzegania norm zatrudnienia obowiązujących na rynku belgijskim). Od 1 maja 2009r. Belgia otworzyła całkowicie swój rynek pracy dla obywateli 10 nowych krajów członkowskich (z 2004r.)

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2014 r.

IZBY

- **Izba Przemysłowo - Handlowa w Limburgu** (*Voka - Kamer van Koophandel Limburg*) - www.kvklimburg.voka.be
2.10.1991 r. RIG w Katowicach podpisała z Izbą porozumienie o współpracy.
- **Belgijska Izba Gospodarcza** (*The Belgian Business Chamber*) www.belgium.pl

Więcej informacji o podpisanych umowach na stronie www.rig.katowice.pl/wspolpracamiedzynarodowa/wspolpraca-z-zagranicznymi-instytucjami-samorzadu-gospodarczego

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Belgii w Warszawie

Ul. Senatorska, 34
00-095 Warszawa
telefon: +48 22 551 2800
fax: +48 22 828 5711
e-mail: warsaw@diplobel.fed.be

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli

Avenue de l'Horizon 18

1150 Bruksela

telefon: +32 2 771 67 54

fax: +32 2 771 18 39

e-mail: brussels@trade.gov.pl

<http://brussels.trade.gov.pl>

Wydział Polityczno-Ekonomiczny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli

Rue Stevin 139

1000 Bruksela

telefon: +32 (0)2 739 01 00

fax: +32 (0)2 736 18 81

<http://www.bruksela.msz.gov.pl>

CIEKAWOSTKI

Przewodnik po belgijskim rynku <https://brussels.trade.gov.pl/pl/PrzewodnikporynkuBelgia>

Belgijskie miasta w przyspieszeniu - filmy: Gandawa <http://vimeo.com/65763099>

Bruksela <http://vimeo.com/35155114>

